

Havale

- Sinir merkezindeki bir tahriş (irritasyon) yüzünden beyinde elektriksel boşalmalar sonucu vücudun kas yapısında kontrol edilemeyen kasılmalardır.
- Havale Nedenleri:
  - ✓ Beyin yaralanmaları,
  - ✓ Beyin enfeksiyonları,
  - ✓ Yüksek ateş,
  - ✓ Bazı hastalıklar.

Havale

- Havale Çeşitleri:

- ✓ Ateş nedeniyle oluşan havaleler,

- ✓ Sara (epilepsi) krizi.

Havale

Ateşe Bağlı Havale:

- Herhangi bir ateşli hastalık sonucu vücut sıcaklığının 38°C'nin üstüne çıkmasıyla oluşur. Genellikle 6 ay - 6 yaş arasındaki çocuklarda rastlanır.

İlkyardım:

- ✓ Öncelikle hasta ıslak havlu ya da çarşafa sarılır.
- ✓ Ateş bu yöntemle düşmüyorsa oda sıcaklığında bir küvete sokulur .
- ✓ Tıbbi yardım istenir (112).

Havale

Sara (epilepsi):

- ✓ Kronik bir hastalıktır.
- ✓ Doğum sırasında veya sonrasında herhangi bir nedenle beyin zedelenmesi sonucu oluşur.
- ✓ Bazen madde bağımlılarının yoksunluk belirtileriyle karıştırılır.
- ✓ Uzun süreli açlık, uykusuzluk, aşırı yorgunluk, ilaç değişikliği veya eksikliği ile hormonal değişiklikler kriz riskini artırır.

Havale

Belirtileri:

- ✓ Hastada sonradan oluşan ve ön haberci denilen normalde olmayan kokuları alma ve kas kasılmaları.
- ✓ Bazen hasta bağırır, siddetli ve ani bir şekilde bilincini kaybederek
- ✓ Yoğun kas kasılmaları olur.
- ✓ Dokularda ve yüzde morarma görülebilir.

Havale

- ✓ Ardından kısa kas kasılmaları, sesli nefes alma, aşırı tükürük salgısı, idrar kaçırma görülebilir.
- ✓ Hasta dilini ısırabilir, başını yere çarpabilir, kontrolsüz hareketler gözlenir.
- ✓ Son aşamada hasta uyanır. Şaşkındır, nerede olduğunu bilmez, uyku halindedir.

Havale

ilkyardım:

- ✓ Ortamla ilgili güvenlik tedbirleri alınmalıdır.
- ✓ Krizin kendi sürecini tamamlamasına izin verilmelidir.
- ✓ Dilini ısırması için ağza yandan bir mendil sıkıştırılır.
- ✓ Hasta bağlanmaz ve kilitlemiş çene açılmaz.
- ✓ Herhangi bir şey koklatılmaz ve yedirilmez.
- ✓ Kendini yaralamamasına dikkat edilir. başın altına yumuşak madde konur.

Havale

- ✓ Yaralanmaya sebep olacak şeyler ortamdan uzaklaştırılır.
- ✓ Sıkan giysiler gevşetilir.
- ✓ Kusmaya karşı tedbirli olunur.
- ✓ Düşme sonucu yaralanmaların önlenmesi için tedbirler yapılır.

Histeri Nöbeti (Konversiyon bozukluğu)

- Bir uyarıcı etkisiyle, kişide aşırı tepki ya da duygusal dürtünün açığa çıkmasına histeri nöbeti denir.

Belirtileri:

- ✓ Aniden kendini kaybetme, bağırma, ağlama, saçlarını yolma, giysilerini yırtma.
- ✓ Hızlı ventilasyon.
- ✓ Anlamsız garip hareketler.

Histeri Nöbeti (Konversiyon bozukluğu)

İlkyardım:

- Güven verin, uyarıcıyı ortadan kaldırın.
- İyileşmeden yalnız bırakmayın.
- Doktora gitmesini öğütleyin.
- Tokat atmayın.
- Aşırı sempati göstermeyin. İlgili ama otoriter davranın.

Kan Şekeri

- Herhangi bir nedenle vücutta glikoz eksildiği zaman ortaya çıkan belirtilerdir.

Nedenleri:

- Şeker hastalığı tedavisine bağlı olanlar,
- Uzun süreli egzersizler,
- Uzun süre aç kalma,
- Barsak ameliyatı geçirmiş olmak.

Kan Şekeri

Kan Şekeri Ani Düştüğünde Görülen Belirtiler:

- ✓ Korku,
- ✓ Soğuk terleme,
- ✓ Hızlı nabız,
- ✓ Terleme,
- ✓ Aniden acıkma,
- ✓ Yorgunluk,
- ✓ Bulantı,
- ✓ Sinirlilik.

Kan Şekeri

Kan Şekeri Yavaş Düştüğünde Görülen Belirtiler:

- ✓ Baş ağrısı,
- ✓ Görme bozukluğu,
- ✓ Uyuşukluk,
- ✓ Zayıflık,
- ✓ Konuşma güçlüğü,
- ✓ Kafa karışıklığı,
- ✓ Sarsıntı ve şuur kaybı.

Kan Şekeri

İlkyardım:

- ✓ Hastanın ABC'si değerlendirilir.
- ✓ Hastanın bilinci yerinde ve hasta kusmuyorsa ağızdan şeker veya şekerli içecekler verilir.
- ✓ Belirtiler 15-20 dk içinde geçmezse 112 aranır.
- ✓ Belirtilerin nedeni fazla şeker olsa bile ilkyardım sırasında şeker vermenin zararı olmaz.
- ✓ Hastanın bilinci yerinde değilse koma pozisyonu verilir ve 112 aranır.

Şok

- Kalp-dolaşım sisteminin yaşamsal organlara uygun miktarda kan gönderememesi nedeniyle görülen ve kan basıncı düşüklüğü ile seyreden ani bir dolaşım yetmezliğidir.
  - Sıvı elektrolit kaybı
  - Dolaşım yetmezliği
  - Kan şekeri düşüklüğü
  - Beslenme bozuklukları
  - Sinir sisteminde görülen sorunlar
  - Yanlış ilaç kullanımı
  - İç salgı bezlerindeki bozulma
  - Dolaşım yetmezliği
  - Enfeksiyon hastalıkları

Şok

Şok Çeşitleri

- **Kardiyojenik Şok:** Elektrik çarpması, kalbi besleyen damarlarda yetersizlik, akciğer damarlarında tıkanıklık.
- **Hipovolemik (Hemorajik) Şok:** Aşırı kan kaybı, yanıklar ve travmalar.
- **Toksit (Septik) Şok:** Enfeksiyonlar zehirlenmeler.
- **Anafilaktik Şok:** Alerjik durumlar.
- **Nörojenik Şok**
- **Respiratuar Şok**
- **Metabolik Şok**
- **Psikojenik Şok**

Şok

Belirtileri:

- ✓ Sinirlilik, endişe, huzursuzluk,
- ✓ Hızlı ve zayıf nabız,
- ✓ Ciltte solukluk, soğukluk ve nemlilik,
- ✓ Bilinç seviyesinde azalma,
- ✓ Hızlı ve yüzeysel solunum,
- ✓ Kan basıncı düşüklüğü,
- ✓ Dudaklar veya mukozada solukluk ya da morarma.
- ✓ Susuzluk hissi veya hava açlığı,

Şok

- ✓ Göz bebeklerinin ışığa cevap vermemesi,
- ✓ İdrar miktarında azalma,
- ✓ Bulantı veya kusma.

İlkyardım:

- ✓ Güvenlik tedbirlerini alın.
- ✓ Hava yolunu açıp temizleyin.
- ✓ Çevredeki gereksiz kalabalığı uzaklaştırın.
- ✓ Kanama varsa durdurun.

Şok

✓ Şok pozisyonu verin. Kırık şüphesi varsa hareket ettirmeyin.

✓ Isı kaybı önlenmelidir. Üşüme, oksijen ve besin ihtiyacını artırır.

✓ Hastanın yanından ayrılmayın, onu sakinleştirmeye çalışın.

Şok

- ✓ 2-3 dk'da bir bilinç ve solunum kontrolü yapın.
- ✓ Hastayı en kısa zamanda hastaneye götürün.
- ✓ Yiyecek-içecek vermeyin.
- ✓ Hastayı sıcak su veya termofor ile ısıtmayın.